

REPUBLICA

MOLDOVA

**Întreprinderea municipală
„PARCUL URBAN DE AUTOBUZE”**

str. Sarmizegetusa,51
m. Chișinău MD 2032
tel./fax 55-60-30.
tel. 837-330.

C/d 222475900870
Fil BCA “Banca Socială”
sect. Botanica,
C/f 1004600054327

„ ____ ” mai 2012

Nr. 01.10/

Dlui Dorin Chirtoacă,
Primar general al mun. Chișinău

La demersul nr. 02-118/352
din 05.05.2012

Întreprinderea municipală „Parcul urban de autobuze” prezintă informația privind rezultatele activității pe perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012, viziunile strategice ale activității și obiectivele principale pentru anul 2012.

Se anexează 6 file.

Director

Iacob Capcelea

NOTĂ INFORMATIVĂ
privind activitatea Î.M. „Parcul urban de autobuze”
pe perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012

Pe parcursul perioadei 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012 Întreprinderea municipală „Parcul urban de autobuze”, necătînd la situația economico-financiară destul de complicată, condiționată de majorarea prețurilor de piață la combustibil, piese de schimb și materiale, surse energetice și activitatea în paralel pe rutele de autobuz a microbuzelor, a activat în ritm stabil, îndeplinind indicii de activitate aprobați de către Consiliul municipal Chișinău. Analiza îndeplinirii indicilor principali economico-financiară și de exploatare sunt reflectați în anexa nr.1 la nota informativă.

La balanța întreprinderii, conform evidenței contabile, au fost înregistrate 136 autobuze destinate pentru transportarea călătorilor, dintre care 125 sunt implicate în procesul de transportare a călătorilor în raza municipiului Chișinău și 11 autobuze, cu o medie de exploatare de 20-23 ani se află în conservare, necesînd reparație capitală, sau casare din cauza defecțiunilor caroseriei.

În prezent întreprinderea asigură zilnic 93 autobuze la linie, deservind 24 rute urbane și suburbane ale capitalei, inclusiv 5 rute (sau 21,0 la sută) în trafic urban și 19 rute (sau 79,0 la sută) în trafic suburban. Lungimea totală a rețelei de rute constituie 403 km.

Ieșirea medie zilnică a autobuzelor la linie pe perioada analizată a constituit 86 unități, fiind în scădere față de perioada analogică precedentă. Scăderea ieșirilor s-a produs din cauza materialului rulant de vîrstă înaintată, vîrsta medie a unui autobuz fiind de 11,8 ani față de normativul de 8 ani, ceea ce condiționează cheltuieli suplimentare pentru întreținere și exploatare.

Volumul de călători transportați pe perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012 a alcătuit 14,8 mln. călători, dintre care 11,5 mln. călători (sau 77,7 la sută) cu achitarea plății pentru călătorie, și 3,3 mln. călători cu facilități.

Pe parcursul perioadei de gestionare au fost acumulate venituri în sumă de 39,2 mln. lei, inclusiv: venituri de la transportarea călătorilor – 36,5 mln. lei, și venituri din alte genuri de activitate – 2,7 mln. lei.

La scăderea numărului de călători transportați contra plată cît și la micșorarea veniturilor acumulate a contribuit reducerea numărului de autobuze circulante de la 88 unități în mediu pe zi pînă la 86 unități și extinderea rețelei rutelor de microbuz în paralel cu rutele de autobuz.

Suma cheltuielilor suportate pe parcursul perioadei analizate a alcătuit 112,1 mln.lei, fiind în creștere. Majorarea cheltuielilor s-a produs în urma majorării prețului la motorină de la 12,62 lei/litru (începutul anului 2011) pînă la 15,20 lei/litru (luna mai an. 2012), sau cu 20,4 la sută, au crescut tarifele la sursele energetice, prețurile la piesele de schimb și materiale. Structura cheltuielilor pe articole este reflectată în anexa nr. 2.

Pierderile din activitate formate în urma transportării călătorilor în mod gratuit și diferenței dintre tariful în vigoare și prețul de cost al unei călătorii pe perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012 au alcătuit 72,8 mln. lei, dintre care 58,9 mln. lei au fost acoperite din contul alocațiilor financiare din bugetul municipal, iar 13,9 mln. lei au rămas neacoperite, majorînd datoriile creditoare ale întreprinderii și urmează de a fi restituite

din contul alocațiilor bugetare prevăzute pentru acoperirea pierderilor din activitate pe parcursul anului 2012.

Prețul unei călătorii a crescut pînă la 7,56 lei din cauza scăderii numărului de călători transportați cu plată și majorării cheltuielilor de producere. În prezent tariful mediu de călătorie în autobuze constituie 3,17 lei și acoperă de facto doar cu 41,9 la sută prețul de cost al unei călătorii.

Numărul mediu scriptic de personal pe perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012 a constituit 721 persoane, inclusiv:

- șoferi de autobuze – 221 pers.
- taxatori – 168 pers.
- lăcătuși – 82 pers.
- slujbași, funcționari – 109 pers.
- alte categorii – 141 pers.

Salariul mediu lunar al unui angajat în funcție a constituit 3934 lei, inclusiv:

- șoferi de autobuze – 5016 lei
- taxatori – 2815 lei
- lăcătuși – 4129 lei
- slujbași, funcționari – 4456 lei
- alte categorii – 3054 lei.

În scopul majorării părții de venituri și ca urmare reducerii pierderilor din activitate Parcul urban de autobuze pe lîngă activitatea de bază a presta agenților economici și persoanelor fizice servicii suplimentare, precum urmează:

- reparația autobuzelor;
- spălarea mijloacelor de transport;
- spălarea motoarelor;
- darea în arendă a încăperilor libere;
- plasarea reclamei exterioare și interioare pe autobuze;
- prestarea serviciilor de parcare a mijloacelor de transport.

Prestarea acestor servicii a permis de a acumula pe parcursul perioadei venituri suplimentare în sumă de 2,7 mln. lei.

În luna iulie 2011 a fost efectuată reparația capitală a 2500 m² de acoperiș la sectorul de producere, a fost efectuată reparația capitală a dispeceratelor de la stațiile terminus pe str. Tighina și Uzina Topaz, construcția dispeceratulului de pe str. Grenoble.

Au fost reparate și amenajate unele sectoare de producere, au fost schimbate geamurile la camera de vopsire a autobuzelor.

În scopul îmbunătățirii deservirii călătorilor pe rutele deservite de întreprindere, au fost efectuate următoarele măsuri:

- au fost utilizate 35 unități de autobuze cu sisteme GPS;

- s-a elaborat un model nou a indicatorului informațional de rută pentru autobuze, frontal și lateral, cu indicarea numărului și denumirii rutei respective și direcțiilor (străzilor) principale de deplasare. Au fost echipate circa 80 la sută a autobuzelor aflate în exploatare;

- conform Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/15 din 10.02.2011 cu privire la aprobarea Planului de redresare a situației economico-financiare și de dezvoltare a Î. M. PUA, a demarat implementarea proiectului privind trecerea unităților

de transport la combustibil ecologic (gaz natural comprimat), prin procurarea a două autobuze de marca Volvo, care funcționează pe bază de gaz natural comprimat. Autobuzele urmează a fi testate pe rutele municipale de autobuz.

- s-au examinat multiple oferte, privind implementarea sistemelor performante de dirijare și control asupra activității autobuzelor și a personalului liniar la trafic, cu utilizarea sistemelor moderne de dirijare dispecerială; monitorizarea situației în regim online; legătură directă (unilaterală sau bilaterală) cu șoferul autobuzului; studierea fluxului de călători; colectarea automatizată a plăților pentru călătorie în transport public; etc.

- Potrivit Concepției de dezvoltare a complexului de transport public al municipiului Chișinău pentru perioada 2000-2010, aprobate prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.3/35 din 22.06.2000 și “Planului de măsuri de redresare a situației economico-financiare și de dezvoltare a Î.M. „Parcul Urban de autobuze” pe perioada 2010-2012”, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/15 din 10 februarie 2011 a fost realizat un plan complex de măsuri economico-organizatorice și tehnologice, care permit stoparea declinului economic al ÎM “Parcul urban de autobuze” (reparația curentă și capitală a fondurilor fixe; dezvoltarea continuu a spectrului de servicii prestate populației; studierea în permanență a fluxurilor de călători în scopul determinării situației la trafic și stabilirii planului financiar real; stabilirea limitelor la consumul surselor energetice, convorbirilor telefonice, consumul combustibilului la autobuzele și autovehiculele parcului auxiliar).

Dificultățile apărute pe parcursul perioadei 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012 și cauzele, care au generat aceste probleme.

Problema principală, care apare la începutul fiecărui an gestionar și a apărut la începutul anului 2011 a fost, în primul rând, datoriile creditoare formate pe parcursul anului 2011 în sumă de 22,4 mln. lei, care sunt restituite din contul alocațiilor bugetare prevăzute pentru acoperirea pierderilor din activitatea întreprinderii pe parcursul anului 2012.

Stingerea datoriilor creditoare acumulate către furnizorii de combustibil, piese de schimb, surse energetice, către Casa Națională de Stat și angajații întreprinderii la salariu condiționează scăderea numărului de autobuze la linie și ca urmare produce nemulțămirea călătorilor din cauza majorării intervalului de circulație a autobuzelor, duce la creșterea numărului de intrări premature a mijloacelor de transport în parc cu defecțiuni tehnice, precum și la formarea datoriilor creditoare suplimentare.

Dat fiind situația economico-financiară extrem de complicată a întreprinderii la sfârșitul anului 2011 și lipsa surselor financiare în bugetul local, întreprinderea a fost nevoită în luna decembrie anul 2011 de a angaja un credit bancar în sumă de 8,0 mln. lei, pentru stingerea datoriilor la salariu, combustibil și alte datorii creditoare.

Așa, suma datoriilor creditoare formate către întreprindere la data de 01.05.2012 constituie 22435,3 mii lei, inclusiv pentru:

- motorină	– 5701,1 mii lei;
- lubrifianți	– 348,3 mii lei;
- piese de schimb și materiale	– 3639,3 mii lei;
- surse energetice	– 943,9 mii lei;
- salariul angajaților (lunile III-IV an. 2012)	– 3398,5 mii lei;

- cotizații, impozite, taxe – 4749,9 mii lei;
- alte cheltuieli – 411,7 mii lei,
- credit bancar, dobânda – 3242,6 mii lei,

care urmează de a fi achitate din contul alocațiilor bugetare preconizate pentru acoperirea pierderilor din activitate pentru anul 2012, agravând situația economico – financiară a întreprinderii.

Totodată, pe perioada anilor 2011-2012 extinderea rețelei rutelor de microbuz în paralel cu rutele de autobuz a afectat negativ la acumularea veniturilor și scăderea fluxului de pasageri. Astfel, conform Dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 36-d din 02.02.2011, itinerarul rutei de microbuz nr. 116 a fost prelungit până la bd. Dacia, colț cu str. Grădina Botanică, dublând ruta urbană de autobuz nr. 23 „str. Profesor Ion Dumeniuk – str. Ismail”. Impactul – scăderea veniturilor de la transportarea călătorilor cu autobuzele rutei nr. 23 în perioada lunilor Iunie 2011 – Mai 2012 a constituit circa 23,7 la sută sau 1,7 mln. lei.

Conform Dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 360-d din 12.05.2011 a fost deschisă ruta de microbuz nr. 148 „str. Melestiu (spitalul municipal nr. 1) – sat. Goianul Nou, dublând traseele rutelor suburbane de autobuz nr. 37 „str. Vasile Alecsandri – sat. Goianul Nou”, nr. 47 „str. Vasile Alecsandri – sat. Ciorescu” și nr. 48 „str. Vasile Alecsandri – sat. Făurești”. Impactul – scăderea veniturilor de la transportarea călătorilor cu autobuzele rutei nr. 47 în perioada lunilor Septembrie 2011- Mai 2012 a constituit circa 9,1 la sută sau 152,6 mii lei. Ruta suburbană de autobuz nr. 37 a fost lichidată.

Conform Dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 1138-d din 28.12.2011 a fost deschisă ruta de autobuz nr. 141 „or. Cricova – str. Bulgară”, dublând traseul rutei suburbane de autobuz nr. 2 „str. Vasile Alecsandri – or. Cricova”. Impactul – scăderea veniturilor de la transportarea călătorilor cu autobuzele rutei nr. 2 perioada lunilor Ianuarie – Mai 2012 a constituit circa 37,1 la sută sau 617,3 mii lei.

Directiile principale de activitate

Potrivit “Planului de măsuri de redresare a situației economico-financiare și de dezvoltare a Î.M. „Parcul Urban de autobuze” pe perioada 2010-2012”, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/15 din 10 februarie 2011, sunt preconizate un și de măsuri care urmează a fi implementate pe perioada anului 2012, care va contribui la eficientizarea activității transportului de călători în municipiul Chișinău, optimizarea relațiilor economico-financiare între participanții la procesul de asigurare a traficului de călătorie, perfecționarea mecanismelor de colectare a plăților și de dirijare a transportului public, reducerea cheltuielilor de producție, automatizarea proceselor tehnologice, implementarea tehnologiilor moderne, reducerea treptată a alocațiilor bugetare.

Director

Iacob Capcelea

Șeful serviciului
planificare

Vitalie Copaci

**Analiza indicilor economici și de
exploatare obținuți pe perioada iunie an. 2011 – mai an. 2012
/pronostic/**

Nr d/o	Denumirea indicilor	Unitat. de măsură	Iunie an. 2011 – mai an.2012			
			Plan	Efect	%	+/-
1	Ieșirea medie zilnică a autobuzelor	un	82	86	104,9	+4
2	Parcursul total	mii km	7250,0	7347,4	101,3	+97,4
3	Venituri – în total inclusiv:	mii lei	36320,0	39221,8	108,0	+2901,8
	a) venituri de la transportarea călătorilor în total: inclusiv:	--/--	36320,0	36497,0	100,5	+177,0
	- de la realizarea biletelor	--/--		34332,3		
	- de la realizarea abonament.	--/--		2078,4		
	- autobuze „ la comandă”	--/--		86,3		
	b) alte venituri	--/--		2724,8		
4	Suma veniturilor de la transportarea călătorilor la 1(un) autobuz la linie	mii lei	442,9	424,4	95,8	-18,5
5	Finanțarea din buget	mii lei	57389,8	58903,5	102,6	+1513,7
6	Cheltuieli	mii lei	137779,7	112066,0	81,3	-25713,7
7	Pierderi din activitate	mii lei	101459,7	72844,2	71,8	-28615,5
8	Pierderi neacoperite cu venituri proprii și finanțare din buget	mii lei	44069,9	13940,7	31,6	-30129,2
9	Volum de transport – în total, inclusiv:	mii căl.	14705,2	14820,7	100,8	+115,7
	a) cu plata	--/--	11470,9	11500,6	100,3	+29,7
	b) cu înlesniri, inclusiv:	--/--	3234,1	3320,1	102,7	+86,0
	- pensionari cu abonam. anuale	--/--	1894,5	1894,5	100,0	-
	- alte categorii	--/--	1339,6	1425,6	106,4	+86,0
10	Prețul de cost a transportării unui călător	lei	9,37	7,56	80,7	-1,81
11	Tariful mediu	lei	3,17	3,17	100,0	-

Șef SP

V.Copaci

SUMA
cheltuielilor efectiv suportate de către Î.M. „Parcul urban de autobuze”
pe perioada iunie an. 2011- mai an.2012
 /pronostic/

Nr. d/o	Articole de cheltuieli	Valoarea indicilor	
		Suma, mii lei	%
1	Combustibil	43963,9	39,2
2	Lubrifianti	2160,6	1,9
3	Energie electrică	1420,6	1,3
4	Energie termică	666,9	0,6
5	Apă și canalizare	299,3	0,3
6	Piese de schimb și materiale	7278,1	6,5
7	Uzura mijloacelor fixe	11088,1	9,9
8	Remunerarea muncii	33357,4	29,8
9	Fondul social	7633,0	6,8
10	Asigurarea medicală	1161,6	1,0
11	Alte cheltuieli	3036,5	2,7
TOTAL:		112066,0	100,0

Şef SP

V.Copaci